

АБТ

АСОЦИАЦИЯ БЪЛГАРСКИ ТЮТЮН

София 1142, ул. „Граф Игнатиев“ № 62

тел.: +359 2/9306805, +359 2/9306867, факс +359 2 9306806

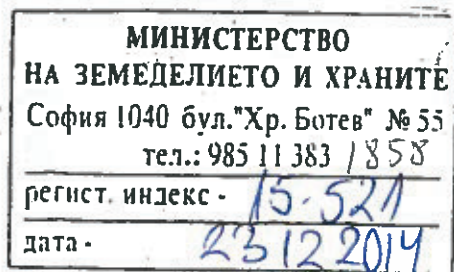

ДО

Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

КОПИЕ ДО:

Г-Н РУМЕН ХРИСТОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ В НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за тютюна и тютюневите изделия, публикуван за обществено обсъждане на 13.12.2014 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ТАНЕВА,

Представяме на Вашето внимание становище на Асоциация Български Тютюн (АБТ), в която членуват компаниите изкупуващи и преработващи тютюн в България - „Алайънс Уан Тъбако България“ ЕООД, „Булгартабак-Холдинг“ АД, „Лийв Табако Михайлидис“ АД, „Миссириан България“ АД и „Плевен-БТ“ ЕАД по проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за тютюна и тютюневите изделия, публикуван на 13.12.2014 г. за обществено обсъждане на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните:

Подкрепяме инициативата за въвеждане на правила в сектор „Тютюн“. Както неведнъж сме подчертавали, действащата уредба на ЗТТИ и актовете по прилагането му доведе до ясно и трайно очертаване на две крайно негативни тенденции, а именно – рязко влошаване на качеството и конкурентоспособността на българския тютюн и рязко увеличаване на търговията с тютюн, който е нарязан нелегално и се продава като тютюн за пушене. Контрабандната търговия с тютюн води до съществени загуби за бюджета и сериозно ощетява легалния бизнес.

Предложеният законопроект е положителна крачка по пътя към преодоляване на проблемите в сектора, макар с него не се постига осигуряване на адекватен контрол върху количествата суров и промишлено обработен, но ненарязан тютюн, немалка част от който се използва за производство на нелегални тютюневи изделия.

Конкретните ни коментари и предложения са следните:

I. По § 2 от проекта:

1. Относно чл. 2а, ал. 1:

Считаме че не е подходящо към всяка Областна дирекция „Земеделие“ да има Комисия по тютюна. Така записан текстът означава, че такива комисии следва да има към всички дирекции, което за част от областите е излишно. Освен това едва ли ще е възможно да бъдат осигурени подходящи квалифицирани кадри за всяка от областите. Видно от предложения чл. 9, ал. 4, към всяка комисия ще трябва да има поне по три експерта, което практически е неприложимо. Като алтернатива би могло в състава на Фонд „Земеделие“ или на МЗХ да има такава постоянно действаща комисия и звена в областните дирекции, където е необходимо.

При извършване на преценка относно компетентностите на съответните органи, следва да се има предвид, че тези органи ще водят регистри, а би следвало да могат и да съставят актове за установяване на нарушения на закона.

2. Относно предложението чл. 2а, ал. 2:

Текстът следва да се прецизира, за да не поражда неясноти. Предвидено е, че комисииите са „към“ фонда, чийто управителни органи се определят от различни ведомства. В същото време е записано, че министърът на земеделието и храните ще определи състава и правилата, по които комисииите ще работят, а все пак Фонд „Земеделие“ е различно юридическо лице от МЗХ. В какви правоотношения ще са членовете на комисията с фонда, особено предвид факта, че в тях могат да се включват и представители на научни институти? Преди думите „научни институти“ следва да се добави: „представители на“.

3. Относно чл. 2б, т. 1 и 2:

Двете разпоредби следва да се прецизират, тъй като пораждат известна неяснота. Какво се случва при спор – самата комисия ли ще реши спора или ще е достатъчно решението на експерт, съответно тричленна комисия от експерти, която е в състава на самата комисия?

Тук е мястото да се подчертае, че становището на Сдружение „АБТ“ във връзка с процедурите по окачествяване е, че те следва изобщо да отпаднат от закона. Тази практика, съществувала и преди, се оказва неработеща и утежняваща допълнително финансово страните. Наличието на ясно регламентирани качествени изисквания и критерии за производителска манипулация и изкупуване е достатъчна предпоставка за коректно осъществяване на изкупуването между частноправните субекти. При спор страните винаги могат да прекратят действието на договора или да се обърнат към съществуващите арбитражни съдилища.

II. По § 4:

1. Предлагаме създаване на ал. 2 в чл. 4 със следното съдържание:

„(2) Производството на тютюн се извършва от земеделски стопани - тютюнопроизводители, вписани в регистъра по ал. 1.“

Това всъщност е разпоредбата на предложението чл. 6 от проекта (§ 5), която систематично е по-добре да е в чл. 4. Предлагаме от текста да отпадне думата „съхранение“, тъй като присъствието ѝ тук означава, че лицата, изкупили суровия тютюн, нямат право да го съхраняват, ако не са земеделски стопани - тютюнопроизводители. Същият ефект предлагаме да се постигне със създаване на

нов текст в административнонаказателните разпоредби на закона със следното съдържание:

„Чл. 44е. Лице, което съхранява суров тютюн, без да е вписано в регистъра на тютюнопроизводителите или в регистъра на лицата, имащи право да изкупуват суров тютюн, се наказва с глоба от ..... лв. до ..... лв., съответно му се налага имуществена санкция от ..... лв. до ..... лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на съхранявания тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.“

2. *Относно ал. 2 на чл. 4 от проекта:* Предлагаме ал. 2 да стане ал. 3 и да придобие следната редакция:

„(3) Съдържанието на регистъра, редът за воденето му, условията и редът за вписване на земеделските стопани в регистъра, както и за отписването им от него, се определят с наредбата по § 4 във връзка с чл. 7, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители.“

Да бъде определен краен срок за подписване на договорите за производство и изкупуване на тютюн 30 март на съответната производствена година. В десет дневен срок от подписване на договорите тютюнопроизводителите да са задължени да се впишат в Регистъра.

III. По § 5:

Като обща бележка следва да се посочи, че не би следвало да се създават нови разпоредби на вече отменени текстове, а трябва да се създават нови членове с добавени към тях букви, напр. чл. 6а, 6б и т.н.

В конкретния случай считаме, че:

1. *Относно чл. 5 от проекта:*

Предложените текстове следва да заменят разпоредбите на съществуващия чл. 7, тоест да стане:

§ 5. Член 7 се изменя така:

„Чл. 7. (1) Производството на тютюн се извършва по технологични инструкции за производство, бране, сушене и производителска манипулация, утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните.

(2) При производството на тютюн се използват сертифицирани семена с доказан произход, отговарящи на изискванията на Закона за посевния и посадъчния материал.

(3) Производството на тютюневи семена се извършва от физически и юридически лица, получили разрешение по чл. 28, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал.

(4) Контролът за качеството, чистотата и произхода на тютюневите семена се гарантира от Министерството на земеделието и храните.

(5) Търговията на тютюневи семена се извършва съгласно Закона за посевния и посадъчния материал.“

IV. По § 6: Във връзка с предложението за изменение на чл. 7, посочено по-горе, предлагаме § 6 от законопроекта да отпадне.

V. По § 7: Параграф 7 да стане § 6.

VI. По § 8: Предлагаме § 8 от проекта да стане § 7 със следното съдържание:
„§ 7. В чл. 9, ал. 3-5 се отменят.“

Предложението ни е продиктувано от мотивите за отпадане на процедурите по качествяване, които изложихме в т. I от настоящото писмо.

VII. По § 10 от проекта:

Считаме, че разпоредбите, които са предложени с § 13 от проекта (относно чл. 16-16г) следва да бъдат включени в § 10 (или § 9 след преномерирането). Предлагаме § 10 от проекта да стане § 9 със следното съдържание:

„§ 9. Създават се нови чл. 11а – 11ж:

„Чл. 11а. (1) Към Министерството на земеделието и храните се създава и поддържа публичен регистър на лицата, които имат право да изкупуват суров тютюн.

(2) Изкупуването на суров тютюн се извършва само от търговци, вписани в регистъра по ал. 1 и сключили договор за изкупуване на тютюн с лице, вписано в регистъра по чл. 4, ал. 1.

(3) Вносът и въвеждането на територията на страната на суров тютюн се извършва само от лица, вписани в регистъра по ал. 1.

(4) Съдържанието на регистъра и редът за воденето му се определят с наредба на министъра на земеделието и храните.

(5) Договорите по ал. 2 подлежат на вписване в регистъра по чл. 4, ал. 1, като информацията за тях е публична само относно страните и площите, върху които се отглежда тютюн.“

Чл. 11б. (1) В регистъра на лицата, имащи право да изкупуват тютюн, се вписва лице, което:

1. е регистрирано по Търговския закон или е чуждестранно лице, регистрирано с право да извършва търговска дейност по законодателството на държава – членка на Европейския съюз, или на други държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. разполага с подходящи обекти и съоръжения за съхранение на тютюн, гарантиращи качеството на тютюна при съхранение.

(2) Лице, притежаващо разрешение за промишлена обработка на тютюн, се вписва в регистъра по ал. 1, по реда на чл. 11г, без да е необходимо да доказва обстоятелствата по ал. 1, т. 1 и 2 и да подава заявление по чл. 11в.

Чл. 11в. (1) За вписване в регистъра по чл. 11а, ал. 1 лицата подават заявление по образец до председателя на Комисията по тютюна или до оправомощено от него лице в Областните дирекции „Земеделие“. Към заявлението се прилагат заверени копия от:

1. програма за прогнозни количества тютюн по сортови групи, които ще бъдат изкупени;

2. документ за собственост или за право на ползване на обектите по чл. 11б, ал. 1, т. 2.

(2) Заявлението и приложените документи по ал. 1 се проверяват от представител на Комисията по тютюна към Фонд „Земеделие“.

(3) При установяване на непълноти председателят на Комисията по тютюна писмено уведомява заявителя и определя срок за отстраняването им.

(4) При неотстраняване на непълнотите по ал. 3 заявлението се оставя без разглеждане, за което председателят на Комисията по тютюна или оправомощено от него лице писмено уведомява заявителя.

(4) В 7-дневен срок от подаване на заявлението или от отстраняване на непълнотите по ал. 3 представител на Комисията по тютюна извършва проверка на документите и проверка на място за съответствие с изискванията на ал. 1. т. 2.

(5) В 7-дневен срок от извършване на проверката по ал. 4 от представители на комисията се изготвя писмено становище до министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице с предложение за вписване в регистъра на лицата, имащи право да изкупуват тютюн или за отказ.

(6) В тридневен срок от получаване на становището по ал. 5, министърът на земеделието и храните или оправомощено от него лице вписва лицето в регистъра и издава удостоверение за регистрация или мотивирано отказва вписването, когато не са изпълнени изискванията по ал. 1, т. 2.

(7) Отказът по ал. 1 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Непроизнасянето в срока по ал. 6 не се счита за мълчаливо съгласие.

Чл. 11г. (1) Лице, което притежава разрешение на промишлена обработка на тютюн, представя в Министерството на земеделието и храните заверено от представляващите го лица копие на разрешението за извършване на промишлена обработка на тютюн.

(2) Вписването на лицето по ал. 1 в регистъра по чл. 11а, ал. 1 и издаването на удостоверение за регистрация се извършва в срок до 7 дни от представяне на разрешението по ал. 1.

Чл. 11д. (1) Удостоверението за регистрация е безсрочно и не може да се прехвърля на друго лице.

(2) Вписването в регистъра се заличава:

1. по искане на лицето;

2. когато лицето престане да отговаря на условията за вписване в регистъра.

Чл. 11ж. (1) В 7-дневен срок от настъпване на промяна в обстоятелствата, свързани с издаденото извлечение за вписване в регистъра на лицата, имащи право да изкупуват тютюн, притежателят му подава до председателя на Комисията по тютюна или оправомощено от него лице в Областните дирекции „Земеделие“ заявление по образец, към което прилага документи, удостоверяващи промяната.

(2) Удостоверението за се преиздава при условията и по реда на чл. 11б – 11в. Ако промяната е в обстоятелства, за които не е необходимо извършване на проверка на място, удостоверението се преиздава в 7-дневен срок.“

Предложенията са продиктувани от следните обстоятелства:

- по чл. 11а, ал. 3 – с цел повишаване на ефективността на законодателството, насочено срещу нелегално производство на тютюневи изделия, би следвало да има контрол и върху лицата, които внасят/въвеждат в страната суров тютюн;

- навсякъде думите „физически и юридически лица“ да се заменят с „търговци“;

- за лицата, притежаващи разрешение за промишлена обработка на тютюневи изделия, би следвало да се облекчи редът за вписване в регистъра на лицата, имащи право да изкупуват тютюн;

- целият текст на предложения чл. 16г от проекта следва да отпадне или да бъде основно преработен. След като условие за вписване в регистъра е наличието на подходящи помещения, то в такъв случай заличаването на регистрацията би следвало да се извършва когато лицето престане да отговаря на условията за вписване в регистъра. Освен това, при наличие на такава разпоредба може да се стигне до хипотеза, при която едно лице, изкупуващо тонове тютюн, бъде осъдено да плати например лихви и неустойки за забава дори на някаква минимална стойност – напр. 500 лв. и това ще е основание за заличаването му от регистъра?! Не става ясно дали след това лицето ще може отново да подаде заявление за вписване в регистъра;

В допълнение следва да се посочи, че липсва контрол по отношение на количествата промишлено обработен тютюн.

VIII. По § 12:

Предлагаме § 12 от проекта да стане § 11 със следното съдържание:

„§ 11. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. Лицата, изкупуващи тютюн на територията на страната, се задължават да представят в Министерството на земеделието и храните:

1. програма за прогнозните количества тютюн по сортови групи, които ще бъдат изкупени през следващата производствена година – ежегодно до 31 декември;

2. справка/информация/данни за изкупеното количество тютюн и/или суров тютюн по сортови групи – в 30-дневен срок след приключване на изкупуването;

3. справка/информация/данни за наличните количества тютюн и/или суров тютюн, и/или промишлено обработен тютюн от предишна реколта, както и за реализираните количества на пазарите в страната, Европейския съюз и в трети страни, като при реализиране на тютюн и/или суров тютюн в страната се посочват лицата, на които той е предоставен – в 30-дневен срок след приключване на изкупуването.“

Предложението е с цел да се прецизират текстовете на чл. 13, освен това считаме че систематичното място на разпоредбата, предложената от МЗХ с чл. 16в, следва да бъде в чл. 13. Считаме, че по отношение на тютюна, който остава в страната, информация следва да се предоставя и за това, на кои лица е предоставен, с цел намаляване на възможностите за контрабанда и незаконно производство на тютюневи изделия. Подобен подход вече е възприет от законодателя в чл. 12 от Закона за акцизите и данъчните складове и в Правилника за прилагане на ЗАДС, който предвижда предоставяне на дори по-подробна информация относно отпадъците от тютюн. Следва да се има предвид, че тези отпадъци имат далеч по-малко значение за нелегалното производство на тютюневи изделия, в сравнение със суровия и промишлено преработения тютюн.

IX. Предлагаме създаване на § 12 със следното съдържание:

„§ 12. Създава се нов чл. 13а:

„Чл. 13а. Тютюнопроизводителите се задължават ежегодно, до 15 април да предоставят в Министерството на земеделието и храните информация за произведения и реализиран тютюн от предходната реколта – количество произведен тютюн по сортови групи, произходи и класи; лица на които е предаден.“

Предложението отново е продиктувано от необходимостта да бъде осъществяван ефективен контрол по спазване на законодателството и за ограничаване на нелегалното производство и търговия с тютюневи изделия.

X. По § 14:

1. Предлагаме § 14 от проекта да стане § 13 със следната номерация: „§ 13. Създава се нова Глава пета „а“ с нови **чл. 18а – 18в:**

2. Предлагаме предложеният чл. 17 от проекта да бъде чл. 18а и да придобие следното съдържание:

„Чл. 18а. (1) Организации (юридически лица с нестопанска цел) на производители на тютюн, на лица, извършващи промишлена обработка на тютюн и на производители на тютюневи изделия могат да бъдат признати за представителни

за сектор тютюн или тютюневи изделия, когато отговарят съответно на следните изисквания:

1. обединяват повече от 50 на сто от земеделските стопани – тютюнопроизводители, вписани в регистъра по чл. 4, ал. 1;

2. обединява лица, които през предходната година са преработили повече от повече от 50 на сто от общия обем на произведения в страната суров тютюн;

3. годишният обем на произведените от членовете им тютюневи изделия за предходната година, е повече от 50 на сто от общия обем произведени в страната тютюневи изделия;

4. научни институти или университети, които осъществяват научни и приложни дейности в областта на тютюна или тютюневите изделия.

(2) Организация (юридическо лице с нестопанска цел), в която членува поне по една организация по ал. 1, т. 1-4, може да бъде призната за представителна междубраншова организация в сектор „Тютюн“ и сектор „Тютюневи изделия“ – Национална тютюнева камара.“

В мотивите към законопроекта се посочва, че една от целите на предложенията е да се въведат основи за създаване на независим централизиран надбраншови орган, който на вертикален принцип да обедини всички нива от производството до крайния продукт в сектор „Тютюн“. За да се постигне тази цел, считаме че в проекта следва да се включи предложената тук ал. 2 на чл. 18, а за да има представителност на организациите, навсякъде думите „най-малко“ следва да се заменят с „повече от“.

3. Предложените чл. 18-18а да бъдат съответно чл. 18б-18в.

XI. По § 17:

Предлагаме § 17 от проекта да стане § 16 със следното съдържание:

„§ 16. Член 25 се изменя така:

„Чл. 25 (1) Тютюневите изделия се продават на вътрешния пазар с поставен върху потребителската опаковка бандерол.

(2) Изискванията към бандеролите, както и условията и редът за поставянето и отчитането им, се определят в Закона за акцизите и данъчните складове и актовете по прилагането му.

2. Алинеи 3-7 се отменят.“

XII. Както бе посочено по-горе, за да се въведе ефективен контрол и предотвратяване на нелегално производство на тютюневи изделия, е необходимо да бъдат въведени санкции при неспазване на законовите изисквания. В тази връзка предлагаме създаване на следните административнонаказателни разпоредби:

„§ 18. Създават се нови чл. 44а – 44е:

„Чл. 44а. Физическо или юридическо лице, което произвежда тютюн, без да е вписано в регистъра на тютюнопроизводителите, се наказва с глоба от .... лв. до .... лв., съответно му се налага имуществена санкция от .... лв. до .... лв., но не по-малко от 50 на сто от стойността на произведения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 44б. Който предаде тютюн на лице, което не е вписано в регистъра по чл. 11а, ал. 1, се наказва с глоба от .... лв. до .... лв., съответно му се налага имуществена санкция от .... лв. до .... лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на предадения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 44в. Лице, което изкупува, въвежда или внася в страната суров тютюн в нарушение на чл. 11а се наказва с глоба от ..... лв. до ..... лв. за първо нарушение и от ..... лв. до ..... лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от ..... лв. до ..... лв. за първо нарушение и от ..... лв. до ..... лв. при повторно нарушение, но не по-малко от 80 на сто от стойността на закупения, внесен или въведен в страната тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 44г. Лице, което не спазва сроковете по чл. 13, се наказва с глоба от .... лв. до ..... лв., съответно му се налага имуществена санкция от .... лв. до ..... лв.

Чл. 44д. Лице, което не спазва сроковете по чл. 13а, се наказва с глоба от ..... лв. до ..... лв., съответно му се налага имуществена санкция от ..... лв. до ..... лв.

Чл. 44е. Лице, което съхранява суров тютюн, без да е вписано в регистъра на тютюнопроизводителите или в регистъра на лицата, имащи право да изкупуват суров тютюн, се наказва с глоба от ..... лв. до ..... лв., съответно му се налага имуществена санкция от ..... лв. до ..... лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на съхранявания тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.“

XII. По § 19:

Считаме, че целият текст на чл. 52 следва да се прегледа и ревизира.

По отношение на т. 2 предлагаме следната редакция: „2. Министерство на земеделието и храните – за нарушения на чл. 4, ал. 2, чл. 11а, ал. 2 и 3, чл. 13, чл. 13а, чл. 16д, чл. 32, чл. 35в, ал. 2.“

За контакти по предложенията: Лора Клайн, l.klain@bulgartabac.com ,тел.:0879 947 772

С уважен

Венцисла
Председател

